

ชื่อเรื่องวิจัย : ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในสถาบันโรคทรวงอก

ชื่อผู้เขียน : ชุติมา อุไรกุล และคณะ

บทคัดย่อ

การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ซึ่งสถาบันโรคทรวงอกได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2540 ใช้รูปแบบเฝ้าระวังแบบ Wide Surveillance ทุกหอผู้ป่วยโดยพยาบาลป้องกันและควบคุม การติดเชื้อ(ICN) มีการพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลแบบเจาะจง เฉพาะกลุ่ม(Targeted Surveillance) โดยพยาบาลป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในหอผู้ป่วย (ICWN) เป็น ผู้รวบรวมข้อมูลในการเฝ้าระวังโดยมีแพทย์และพยาบาลป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเป็นที่ปรึกษา จากผลการดำเนินการที่ผ่านมา แม้จะเกิดผลดีในการควบคุมการระบาดของเชื้อก่อโรคในโรงพยาบาล และลดอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลบางตำแหน่ง เช่น ลดอัตราการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ แต่พบว่าผลการประเมินประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลป้องกันและควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยต่ำกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลในสถาบันโรคทรวงอก รวมทั้งปัญหา อุปสรรคการปฏิบัติงาน โดยดำเนินการในกลุ่มพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยใน ประกอบด้วย หัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาลประกันคุณภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ (QAIC) พยาบาลป้องกันและควบคุมการติดเชื้อประจำหน่วยงาน (ICWN) และพยาบาลประจำการหอผู้ป่วยอายุรกรรมปอด อายุรกรรมหัวใจ และศัลยกรรมปอดและหัวใจจำนวน 112 คน ในช่วงเดือนมีนาคม 2554 เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่าร้อยละ 58.9 (n=66) มีทัศนคติต่องานเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลอยู่ในระดับเห็นด้วยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (SD=0.41) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเฝ้าระวัง คือการสนับสนุน การปฏิบัติงาน พิจารณารายข้อพบว่าประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและมาก 3 อันดับแรก คือหัวหน้าหอผู้ป่วยเห็นความสำคัญของการเฝ้าระวัง หัวหน้าหอผู้ป่วยให้การสนับสนุนการเฝ้าระวังการติดเชื้อ และICNให้คำแนะนำในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลตามลำดับ ด้านความรู้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็น ร้อยละ 67.9 ความรู้ในการรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 75.9 และความรู้ในการวินิจฉัยการติดเชื้ออยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 85.7 ประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 73.3 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ 80) ตำแหน่งทางการพยาบาล ระยะเวลาปฏิบัติงานพยาบาลและการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการ เฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ส่วนการปฏิบัติงานในตำแหน่งICWN ผ่านการอบรม การเฝ้าระวังและระยะเวลาในการบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มเฝ้าระวัง มีความสัมพันธ์กับความรู้ในงานเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ปัญหาและอุปสรรคที่พยาบาลประจำการพบ ได้แก่ ความรู้เรื่องการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาล ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือในการบันทึกข้อมูล ขาดการสนับสนุนจากหัวหน้าหอผู้ป่วยในเรื่องการติดตามการปฏิบัติการเฝ้าระวัง ข้อเสนอแนะควรจัดอบรมฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวังการติดเชื้อและการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาล มีการติดตามการปฏิบัติงานและเผยแพร่ข้อมูลการเฝ้าระวังให้บุคลากรของสถาบันทราบ

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง และการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลแก่พยาบาลประจำการ พยาบาลป้องกันและควบคุมการติดเชื้อประจำหน่วยงาน (ICWN) และส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานร่วมมือให้ความช่วยเหลือในการเฝ้าระวัง การติดเชื้อในโรงพยาบาล รวมทั้งการควบคุมกำกับติดตามประเมินผลจากหัวหน้าหอผู้ป่วยและICN อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อ/ การติดเชื้อในโรงพยาบาล/ การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล

Research Title : Factor Affected the Efficiency of Nosocomial Infection Surveillance in
Central Chest institute of Thailand

Author : Chutima Ooraikul, et al

ABSTRACT

Nosocomial infection Surveillance, one of the most essential process for prevent and control of nosocomial infection program(Wide Surveillance) was implement in Central Chest institute of Thailand in 1997 by infectious control nurse (ICN). In 2000 ,Developing of nosocomial infection program(Targeted Surveillance) was conducted by Infectious control ward nurse(ICWN); supervised by Department Epidemiologists (DE) and ICN.Outcome showed that,good performment of nosocomial infection surveillance and reduction of infection in some system eg. Reduction of urinary tract infection. However, effective evaluation of infection contral ward nurse (ICWN) had below acceptance standard,therefore this descriptive research aim to study various aspects of factors affected the efficiency of nosocomial infection surveillance and trouble some activities knowledge,attitude and practice.Nosocomial infection contral surveillance was conducted among 112 of head wards,QAIC ,ICWN and staff nurses.The result showed that 58.9% (n=66) of participants had good attitude in nosocomial infection control work.The main factor,that affects the efficiency of nosocomial infection surveillance, was supporting in term of work support and co-worker support.3 main types of support had head ward focus on nosocomial infection surveillance in ward,head ward support nosocomial infection surveillance activities and ICN make recommendatoin,respectively.For knowledge, the nosocomial infection surveillance knowledge was in fair level(67.9%).The knowledge of collect data was in high level(75.9%).The diagnosis knowledge was in low level (85.7%) The low result of knowledge affects to the efficiency of work.Therefore,the efficiency of nosocomial infection surveillance(73.3%)were lower than standard (80%) .Addittionally,position of work,long period of working and working in ward were not relate with knowledge of nosocomial infection surveillance.But,working in ICWN position,training and long period of collect data into nosocomial infection surveillance form were relate with knowledge of into nosocomial infection surveillance. Moreover,the problem were the knowledge of nosocomial infection surveillance,non-collabolation form head ward and co-worker.The researcher suggest that it should had training,and following about nosocomial infection surveillanceand diagnose.Regarding the results of this study,it should increase knowledge in surveillance and diagnostic for staff wards and ICWN to promote collaboration of nosocomial infection surveillance,continually

---

Keyword : Factor Affected the Efficiency of Nosocomial Infection Surveillance/ Nosocomial Infection/ Nosocomial Infection Surveillance